

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/318/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713206079
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5713206079.1

Uznesenie

Krajský súd Žilina, ako odvolací súd v právnej veci navrhovateľa: C. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX/XX, XXX XX I. - C., právne zastúpený JUDr. Vladimír Kašuba, advokát so sídlom v I., R. XX, proti odporcovi KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, o zaplatenie sumy 4.367,52 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin, č. k. 11C/23/2013-185 zo dňa 31. marca 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti o istinu 1.310,25 Eur zastavil a návrh vo zvyšku istiny 3.057,27 Eur zamietol. O trovách konania si vyhradil, že bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na pojednávanie dňa 10.03.2015 právny zástupca navrhovateľa v časti istiny 1.310,25 Eur zobral návrh späť a žiadal pripustiť zmenu žalobného návrhu na sumu 3.057,27 Eur. Právna zástupkyňa odporcu neuviedla vážne dôvody, pre ktoré by nesúhlasila s čiastočným späťvzatím návrhu. Jediný dôvod bol to, že návrh navrhovateľa je od počiatku dôvodný. Tieto dôvody súd nepovažoval za vážne, a preto zastavil konanie v tejto časti s poukazom na ust. § 96 ods. 1, 2 O.s.p.. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľ a právny predchodca odporcu dňa 01.04.2001 uzavreli zmluvu o osobnom poistení, predmetom ktorej bolo životné poistenie a úrazové poistenie. Nebolo spochybnené, že navrhovateľ dňa 26.02.2012 utrpel úraz nohy, následkom ktorého prišiel o pravú dolnú končatinu v predkolení. Po uzavretí zmluvy o osobnom poistení medzi navrhovateľom a právnym predchodcom odporcu bola u navrhovateľa zistená choroba diabetes mellitus, napriek tomu navrhovateľ neinformoval odporcu o zistení tohto ochorenia a nepostupoval v zmysle dojednaných podmienok, t.j. po uzavretí poisťovnej zmluvy neoznámil odporcovi, že trpí uvedenou chorobou. Sporným medzi účastníkmi zostalo, či úraz, ktorý utrpel, a to priloženie termoforu s vreľou vodou, zhoršil chorobu navrhovateľ a nastala tak výluka z úrazového poistenia a tiež ostalo sporné, či navrhovateľ sa dopustil konania, ktorým by opomenul svoju povinnosť, čo by odôvodňovalo neplnenie povinnosti zo strany odporcu s poukazom na VPP. Znalec v znaleckom posudku č. 212/2014 uviedol, že následkom úrazu samotného nedošlo k zhoršeniu základného ochorenia navrhovateľa - diabetes mellitus, ani jeho komplikácie - syndrómu diabetickej nohy. Z uvedeného je zrejmé, že teda úraz nezhoršil jeho chorobu a nenastala tak výluka z úrazového poistenia v zmysle článku 4 písm. k/ VPP. Na druhej strane odborné vyjadrenie kliniky transplantáčnej a cievnej chirurgie Martin zo dňa 18.06.2013 vyplynulo, že poranenie termoforom mohlo zhoršiť lokálny nález na diabetickej nohe. Termické poškodenie nezhoršilo základné ochorenie. Avšak ako sa konštatuje aj v závere znaleckého posudku úraz urýchlil možný následok syndrómu diabetickej nohy, t.j. stratu časti končatiny amputáciou, u ktorej by možno v budúcnosti aj bez vplyvu úrazu došlo v dôsledku postupu základného ochorenia navrhovateľa. Teda u navrhovateľa jednoznačne došlo k úrazu a tento nezhoršil základné ochorenie navrhovateľa, avšak k úrazu zrejme došlo v dôsledku toho, že navrhovateľ precenil vlastné znalosti v súvislosti s liečbou popálenia nohy termoforom, a preto je potrebné poukázať na čl. 13 bod 2 písm. b/ c/ VPP, podľa ktorých poistený je povinný dbať, aby poistná

udalosť nenastala, vykonať všetky možné opatrenia k odvráteniu hroziaceho vzniku poistnej udalosti, alebo k zmierneniu jej následkov. Súčasne v zmysle čl. 3 bod 2 VPP poisťiteľ neplní za vznik a zhoršenie, neodborných zásahov, ktoré si poistený vykoná alebo si nechá vykonať na svojom tele, zhoršenie choroby následkom úrazu. S týmto korešpondujú aj závery znaleckého posudku, že navrhovateľ svojim správaním prispel k vzniku poškodenia, pričom bol dostatočne informovaný o svojom ochorení, ale použil termofor, o ktorého teplote sa nepresvedčil. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. U navrhovateľa došlo k porušeniu ustanovenia § 415 a § 441 Občianskeho zákonníka, ako aj čl. 3 bod 2 Všeobecných poistných podmienok a čl. 13 ods. 2 písm. b/, c/ Všeobecných poistných podmienok a zároveň čl. 2 VPP. Vzhľadom na charakter choroby a aj na predchádzajúci zhoršený zdravotný stav v roku 2006 sa mal navrhovateľ sám presvedčiť o tom, že termofor je pre neho vhodný, aby tak predišiel vzniku úrazu. V znaleckom posudku sa rovnako konštatuje, že už pri stanovení diagnózy cukrovka a v roku 2006 bol konštatovaný u navrhovateľa ťažký senzitivomotorický, neuropatický syndróm dolných končatín, v dôsledku čoho pacient trpí necitlivosťou končatiny vrátane poruchy vnímania bolesti a tepla. Vzhľadom k tomu navrhovateľ, aj jeho rodina a blízki príbuzní mali o tom vedomosť, boli o tom poučení, a teda zanedbali si svoje povinnosti. S veľkou vážnosťou mali pristupovať v prípade navrhovateľa, ak išlo o prikladanie nejakých teplých predmetov, teda aj samotného termoforu. V čl. 2 VPP je úraz definovaný ako akýkoľvek neúmyselný, náhly a neočakávaný následok pôsobenia vonkajších síl a neprerušované pôsobenie extrémne vysokých alebo nízkych vonkajších teplôt, plynov, pár, žiarenia, elektrického prúdu a jedov, ktorým bola poistencovi podľa trvania poistenia spôsobená nezávisle od jeho vôle smrť alebo telesné poškodenie, ktoré zanechalo trvalé následky. V tomto prípade sám navrhovateľ požiadal o termofor a nepresvedčil sa o jeho teplote. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 151 ods. 2 O.s.p..

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Pokiaľ ide o výrok I. poukázal nato, že o tomto čiastočnom späťvzatií súd rozhodol už na pojednávaní dňa 10.03.2015, o čom svedčí zápisnica z tohto pojednávania. Uznesenie bolo riadne vyhlásené vrátane poučenia o opravnom prostriedku. Predmetné uznesenie v zmysle ust. § 202 ods. 3 O.s.p. nadobudlo právoplatnosť dňa 10.03.2015. Napriek tomu, že o zastavení konania sa rozhoduje uznesením, rozsudok prvostupňového súdu znovu obsahuje tento výrok. To znamená, že súd opätovne rozhodol o sume 1.310,25 Eur, o ktorej už raz právoplatne rozhodol. Uvedené zakladá vadu napadnutého rozhodnutia v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. d/ O.s.p., ktoré je zároveň vadou, ktorá zakladá prípustnosť dovolania. Vo vzťahu k výroku II. o zamietnutí zvyšku nároku je odôvodnenie rozsudku zmatečné a logicky neusporiadané. Záver o porušení ust. § 415 a § 441 Občianskeho zákonníka, čl. 2, čl. 3 bod 2, čl. 13 bod 2 písm. b/, c/ VPP nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Pokiaľ ide o ust. § 441 OZ nejde o jeho porušenie. Zavinenie blízkych osôb na ťarchu poškodeného nepozná. Pokiaľ súd poukazuje nato, že poisťiteľ neplní za zhoršenie choroby následkom úrazu, búra si vlastný záver uvedený o niekoľko riadkov ďalej na strane 10 odôvodnenia. Čl. 13 bod 2 písm. d/, c/ VPP sa týka poistenia hospitalizácie, a nie úrazového poistenia. Teda súd argumentuje ustanoveniami vzťahujúcimi sa k nárokom, ktoré si neuplatňuje. Prečo súd argumentuje čl. 3 bod 2 VPP, hoci záver znaleckého posudku o tom, že utrpel úraz, ktorý nezhoršil jeho základné ochorenie akceptoval. Rovnako aj argumentácia čl. 2 VPP je v rozpore s predchádzajúcim záverom súdu. Predmetný článok len definuje, čo je to úraz, avšak súd už v predchádzajúcom odôvodnení vyslovil záver, že utrpel úraz. Nevlastná dcéra mu doniesla termofor a nebolo uvedené, aké povinnosti on porušil. Postupom prvostupňového súdu bola zároveň založená vada rozhodnutia spočívajúca v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom. Na pojednávaní dňa 10.03.2015 boli obaja účastníci vyzvaní na prednes záverečných rečí a predmetné pojednávanie bolo následne odročené na 31.03.2015 za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Napriek tomu dňa 31.03.2015 bolo vykonané dokazovanie spočívajúce v čítaní listinných dôkazov. Až následne poučil neprítomných účastníkov podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a vyhlásil uznesenie o skončení dokazovania. Je zrejmé, že ak by súd odročoval pojednávanie za účelom vykonania ďalšieho dokazovania, obaja účastníci by sa boli zúčastnili tohto pojednávania. Týmto postupom súd porušil právo účastníkov na prístup k súdu, t.j. byť prítomný pri vykonávaní dôkazov. Je nemysliteľné, aby súd splnil zároveň povinnosť spočívajúcu v tom, že vykonané dôkazy nájdu odraz v odôvodnení rozsudku a zároveň mal tento už vyhotovený v písomnej podobe skôr, ako ich vykonával. Takýto postup nie je postupom v zmysle zákona a nie je prejavom záruk spravodlivého súdneho konania. Pokiaľ ide o trovy konania nebolo náležite postupované v zmysle § 151 ods. 2 O.s.p. podľa ktorého možno takýto výrok obsiahnuť iba v zložitých prípadoch. Ide najmä o prípady väčšieho počtu účastníkov, alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní. V tomto prípade tomu však nie je. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa vyjadril, poukázal na čl. 4 písm. k/ VPP pre úrazového poistenie, podľa ktorého poisťiteľ neplní za zhoršenie choroby následkom úrazu. Posudkový lekár odporcu dňa 09.01.2013 uviedol, že sa jedná o zhoršenie choroby následkom úrazu. Choroba - diabetická noha - andiopatía, neuropatia. Z odborného vyjadrenia Kliniky transplantáciej a cievnej chirurgie Martin z 18.06.2013 vyplýva, že poranením termoformom možno zhoršiť lokálny nález na diabetickej nohe. K poškodeniu došlo v teréne diabetickej nohy. Termické poškodenie nezhoršilo základné ochorenie - diabetes mellitus. MUDr. Tomáš Heger vo svojom vyjadrení 02.07.2013 uviedol, že poranenie zhoršilo lokálny nález na diabetickej nohe. V prípade, že by pacient nemal základné ochorenie DM s pridruženými touto chorobou vyvolanými komplikáciami na dolných končatinách, s najväčšou pravdepodobnosťou by termické poranenie nevedlo k amputácii v predkolení. Zo znaleckého posudku č. 212/2014 vyplýva, že úraz urýchlil možný následok syndrómu diabetickej nohy, je takmer isté, že v neprítomnosti syndrómu diabetickej nohy by sa popálenia zhojila a nedošlo by k amputácii časti končatiny. Navrhovateľ svojim správaním prispel k vzniku poškodenia. Ak by nemal DM, určite by zacítil, že termoform je príliš horúci a bol by ho odložil. Poukázal na ust. § 415, § 441 OZ, na čl. 2 VPP, pričom sám navrhovateľ sa vyjadril, že požiadala svoju nevlastnú dcéru, aby mu priniesla termoform. Navrhovateľ sa mal presvedčiť, či je termoform pre neho vhodnej teploty. Sám si spôsobil aj zhoršenie choroby následkom úrazu, ktorý ale nespĺňa definíciu úrazu z pohľadu poisťovne, ale len z pohľadu medicíny. Ďalej poukázal na čl. 3, bod 2 VPP ako aj čl. 13, bod 2, písm. b/, c/ VPP pre poistenie hospitalizácie a napokon na § 809 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nenastala. Vzhľadom na uvedené navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť.

Krajský súd, ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť či doplňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhu na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom súdu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Zo zápisnice o pojednávaní konanom dňa 10.03.2015 vyplýva, že účastníci konania boli vyzvaní k prednesu záverečných rečí a po ich prednese bolo vyhlásené uznesenie o odročení pojednávania na deň 31.03.2015 o 13:00 hod. za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Zo zápisnice o pojednávaní konanom dňa 31.03.2015 vyplýva, že tento pojednávania sa nezúčastnil ani jeden z účastníkov konania, ako i právny zástupca. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznamovaním sa s listinnými dôkazmi, následne dal poučenie v zmysle ust. § 120 ods. 1, 4 O.s.p., vyhlásil uznesenie, ktorým skončil dokazovanie a následne vo veci vyhlásil rozsudok.

Podľa § 156 ods. 2 O.s.p., rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení konania, ktoré rozsudku predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na tri týždne; v takomto prípade súd doručí rozsudok prítomným účastníkom hneď po pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený a neprítomným účastníkom ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenie § 119 ods. 2 sa v tomto prípade nepoužije.

Uznesenie o odročení pojednávania (a to i uznesenie, ktorým bolo pojednávanie odročené len za účelom vyhlásenia rozhodnutia podľa § 156 ods. 2 O.s.p.) je uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania a súd preto ním nie je viazaný. Ak existuje dôvod pre taký postup, môže i na pojednávaní, na ktorom zamýšľal len vyhlásiť rozsudok, vykonávať dokazovanie. Procesné práva účastníkov nie sú ukrátené, ak sú prítomní pri vykonávaní dôkazov a majú možnosť vyjadriť sa k nim (popríklad vyjadriť sa znovu na záver ku skutkovej a právnej stránke veci).

V posudzovanom prípade z obsahu spisu vyplýva, že ani jeden z účastníkov konania sa nezúčastnil pojednávania dňa 31.03.2015, ktorý termín pojednávania bol stanovený za účelom vyhlásenia rozsudku. Napriek tomu okresný súd vykonával dokazovanie oboznamovaním sa všetkých listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise. Okresný súd porušil procesné ustanovenia ak odročil pojednávanie za

účelom vyhlásenia rozsudku, na predmetné pojednávanie sa nedostavil ani jeden z účastníkov konania a tento napriek tomu vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi. Ak súd uznal za potrebné na zistenie skutkového stavu doplniť dokazovanie, mal nariadiť nové pojednávanie, na ktoré riadne predvolá všetkých účastníkov konania, ich zástupcov. Keďže okresný súd tak nepostupoval, účastníkom konania bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko nemali možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, ktoré právo im vyplýva z ust. § 123 O.s.p..

Podľa § 170 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 168 ods. 1, 2 O.s.p., uznesenie vyhlasuje predseda senátu alebo samosudca prítomným účastníkom. Uznesenie súd doručí účastníkom, ak je proti nemu odvolanie alebo ak je to pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa účastníkom ukladá nejaká povinnosť.

Zo zápisnice o pojednávaní dňa 10.03.2015 (č. l. 177) vyplýva, že okresný súd vyhlásil prítomným účastníkom konania uznesenie, ktorým zastavil konanie v časti istiny 1.310,25 Eur. Proti uvedenému uzneseniu je prípustné odvolanie (a contrario § 202 ods. 3 O.s.p.), a preto súd bol povinný vypracovať jeho písomné vyhotovenie a doručiť ho účastníkom konania. Napriek tomu okresný súd opätovne do rozsudku zo dňa 31.03.2015 poňal výrok, ktorým konanie v časti istiny 1.310,25 Eur zastavil. Teda opätovne o veci rozhodol o tom istom nároku.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ k svojmu žalobnému návrhu pripojil Všeobecné poisťné podmienky, ako aj zmluvné dojednania (č. l. 7 - 11) a odporca pripojil k vyjadreniu k žalobe Všeobecné poisťné podmienky (č. l. 25 - 26). Oboznámením sa s ich obsahom je zrejmé, že sa nejedná o totožné poisťné podmienky. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že tento vychádzal pri stanovení porušenia podmienok jednak zo Všeobecných poisťných podmienok predložených navrhovateľom, ako aj odporcom, keď poukazuje na porušenie článku 3 bod 2 Všeobecných poisťných podmienok je zrejmé, že vychádzal z poisťných podmienok predložených navrhovateľom. Porušenie článku 13 bod 2 písm. b/, c/ Všeobecných poisťných podmienok vychádzal z podmienok predložených odporcom. Uvedenú skutočnosť namietal i samotný navrhovateľ vo svojom vyjadrení zo dňa 22.08.2013 (č. l. 79). Preto je nutné, aby okresný súd najskôr ustálil, s ktorými Všeobecnými poisťnými podmienkami bol navrhovateľ oboznámený pri uzatváraní zmluvy, a teda ktoré Všeobecné poisťné podmienky sa vzťahovali ku konkrétnej poisťnej zmluve. Rovnako okresný súd nemohol vychádzať z toho, že navrhovateľ porušil článok 13 bod 2 písm. b/, c/ Všeobecných poisťných podmienok, nakoľko ide o Všeobecné poisťné podmienky, ktoré predložil odporca a jedná sa o podmienku, ktorá sa dotýka poisťnenia hospitalizácie. V predmetnom konaní navrhovateľ však neuplatnil poisťné plnenie v zmysle zmluvy o poisťnení hospitalizácie. Preto odvolacia námietka v tejto časti navrhovateľa je dôvodná.

Okresný súd vec nesprávne právne posúdil, keď poukazoval na to, že navrhovateľ mal porušiť ust. § 415 a § 441 Občianskeho zákonníka. Predmetné ustanovenia sa týkajú náhrady škody. V danej veci sa navrhovateľ domáha plnenia z poisťnej zmluvy, ktorú uzatvoril s odporcom a nie náhrady škody. Preto je potrebné skúmať podmienky dohodnuté v zmluve a vychádzať z ustanovení upravujúcich poisťnenie osôb.

S poukazom na vyššie konštatované odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu, ktorý v novom konaní bude povinný odstrániť procesné pochybenia vytykané v tomto rozhodnutí, ako aj zopakovať dokazovanie oboznámením listinných dôkazov v zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie odôvodniť v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p..

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **n i e** je prípustné odvolanie.